

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oră 6 cr.
a treia-oră 5 cr., și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Popilnei Nr. 16.

Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Numeri singuratici la 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc. pe acțiuni

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

In fața forței.

Sibiu, 13 Maiu n.

În conțelegere cu mai mulți frunțași ai noștri și în conglăsiure cu opinia publică românească am convocat pe ziua de 3/15 Maiu a. c. o adunare de popor la Blaj.

Scopul nostru era cel mai loial, intenținea noastră cea mai curată.

Voiam să prăznuim una dintre cele mai înălțătoare zile a istoriei noastre naționale; voiam să celebrăm memoria celei mai mari și mai mărețe adunări a poporului nostru.

Din partea noastră, evident, aceasta era o datorie și un drept. O datorie, care ni-se impunea tuturor din pietate și respect național, și care se întâlnea cu șoapta sufletului nostru, și un drept, care ori-unde în lumea civilisată este respectat, cu atât mai mult într'un stat de drept cu pretenții de liberalism.

Adunarea dela 3/15 Maiu 1848 a fost o adunare loială și legală. Convocată de capii bisericilor noastre, ea s'a ținut cu permisiunea autorităților legale de atunci, în fața reprezentanților guvernului în vigoare și a făcut cele mai categorice și mai solemnele declarațiuni de fidelitate și loialitate către tron și patrie, declarațiuni pe care le-a consfințit și cu jurământ.

Tot așa de loial și legal avea să se facă și comemorarea de acum a adunării de pe „Câmpul Libertății”, dar' eată că guvernul țerei, orbit de șovinism și bizuit în forța puterii de care dispune, a nesoțit toate considerațiunile etice și de drept, recunoscute în statele constituționale și civilisate, și bruscând cele mai gingașe sentimente ale unui întreg popor a oprit adunarea conchemată de noi și prin organele sale ne amenință, că va înăduși cu forța înarmată ori-ce semn de manifestare și va împrăștia ori-ce aglomerare de popor.

Procedura aceasta a guvernului este absolut volnică. Toate încercările organelor sale de a pune acest act de brutalitate sub umbra formelor legale este o efortare zadarnică și neputincioasă, pornită dintr'un punct de vedere absurd prin firea sa.

Cu toate acestea, este evident pentru noi și pentru toată lumea nepreocupată, că suntem frustrați în intenținea noastră cea mai curată și că printr'un

act de volnicie ni-se deneagă un drept cetățenesc și firesc. Astfel suntem puși prin forță majoră în imposibilitatea absolută de a sărbători în mod demn memoria acelei zile, care sfântă este în analele istoriei noastre naționale.

Ne vedem deci constrinși a ceda forței majore și a desista dela ținerea adunării convocate la Blaj pe 3/15 Maiu, ceea-ce și facem prin aceasta, protestând totodată în contra noii încălcări de drept și denunțând lumii culte acest sistem de forță brutală și terorism, ce se exercită contra noastră.

Dr. Rațiu.

Pentru 3/15 Maiu.

Comitetul național studențesc din București a lansat către țeară următorul manifest-apel pentru aniversarea a 50-a a zilei de 3/15 Maiu 1848:

Români!

O jumătate de veac se încheie de când pe câmpia Blajului se petrecea unul din cele mai importante evenimente din istoria sbuciumatei noastre vieți naționale.

În ziua de 3/15 Maiu 1848 din munții și din câmpiile Transilvaniei peste 40.000 de Români, fruntea poporului, bătrâni, tineri, preoți și țărani, veniți cu merindele în spate, hotărâți de a înfrunta baionetele ce li amenințau, s'au adunat în câmpia Blajului, mînați de același dor obștesc și sfânt de libertate națională.

Când nebunescul șovinism al lui Kossuth Lajos apripesese mai mult ca oricând pe Unguri, când visul lui de maghiarizare a tuturor naționalităților, neînădărit cu cobilitorii lui Atila și Arpad, „Tot omul se fie om și Maghiar”, era să fie îndeplinit: bărbați mari ai vremii, luptătorii patrioți ai românismului, au dat semnalul de alarmă și în sufletele românești au știut să scormonească și să ațite flacăra nestinsă a sentimentului național.

În memorabila zi de 3/15 Maiu, un Simion Bărnuțiu prin neîntrecutul patriotism al cuvântărilor sale, arătând calea cea adevărată, pe care poporul românesc avea să o apuce în lupta lui, — a isbutit să trezească în toată românimea, entuziasmul pentru lupta legitimă, pe care Românii de peste munți au purtat-o, o poartă și azi și nu vor sfîrși-o decât odată cu mormântul sau cu biruința.

În aceeași zi impilatul popor românesc se declară pentru amlăia-oară ca o națiune de sine stătătoare și cere dreptul seu la viață, drept răpit prin intrigă și forță, de un neam lacom și cutropitor.

Data aceasta măreață, trebuie să fie vecinic întipărită în inimile românești și sărbătorită cu o strălucire vrednică de un popor plin de conștiința naționalității sale, pîtruns de venerație pentru omenii și zilele mari ale trecutului seu.

Dacă un popor de năvălitori cum sînt Ungurii, cari se mândresc cu șovinismul lor și serbează cu atâtea turle și fanfare aniversarea zilelor de dureroasă amintire pentru frații noștri, cu atât mai strălucit cobilitorii marelui Ulpia Traian — element civilisator la Dunăre — trebuie să-și sărbătorească datele sacre ale istoriei lor.

Români!

Fraților noștri de peste Carpați le este înăbușit glasul simțimentului lor național, nu le este îngăduită manifestarea largă și deschisă pe care ar dori s'o facă în amintirea acestei mari zile.

Pușcăriile umede și murdare, bicicliile solgăbirelor, gloanțele honvezilor sînt pregătite pentru cei cari vor să-și dea la lumină, în toată plinătatea lor, sentimentele cari le încalcesc inima, cari le copleșesc sufletul.

În noi e dar' toată nădejdea lor.

Martirul care se istovește în temniță, bîcînitul până la sânge, rănitul în agonie, spre noi își îndreaptă ochii, așteptând mângăiere dela noi, incurajare, ajutor și răscumărare.

Fiecare manifestare a noastră face să tresalte milioane de suflete îndurerate; fiecare vorbă a noastră de simpatie și solidaritate le sporește puterile de rezistență și încrederea în isbînda dreptei lor cauze.

Români!

Cu cât manifestarea noastră va fi mai grandioasă, cu atât va fi mai mare mângăierea pentru cei ce suferă, cu atât mai puternică incurajarea în clipele de grea cumpănă pentru luptătorii prigonîți ai Românismului; ear' Ungurii vor trebui să aibă încă odată dovada neștirămutatei iubiri pe care o avem pentru frații noștri; vor trebui să-și amintească din nou, că glasul plin de suferințe al acestor frați ne turbură vecinic su-

fetul și că idealul nostru e vecinic viu în conștiința poporului românesc.

Comitetul național studențesc:

Demetrescu-Brăila. C. Demetriadi.
Al. Antemireanu. George Iorgala.
N. I. Apostolescu. S. B. Murășianu.
Marin Vlădescu. C. A. Gorgos.
G. Eftimopol.

Nota. Rugăm să fie publicat de toate ziarele românești de peste munți.

Oprirea adunării din Blaj.

— Dosariul volniciei. —

Eată aci actele celei mai nouă volnicii comise de guvernul lui Bánffy.

Anunțarea adunării.

După-cum am anunțat, Mercuri, la 11 Maiu, adunarea convocată pe 3/15 Maiu la Blaj a fost înștiințată la oficial pretorial competent. Eată acest act:

Onorate domnule protopretori!

Subscriși venim cu toată stima a vă înștiința, că dimpreună cu alți colegi din diferite părți ale țerei am convocat, după-cum se vede din aci alăturatul număr al ziarului Tribuna, o adunare de popor, care se va ține în Blaj, la 3/15 Maiu 1898, cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea adunării de către unul dintre convocatori.
2. Alegerea unui președinte și a doi notari.
3. Discurs comemorativ despre adunarea Românilor din 3/15 Maiu 1848.
4. Conclusele adunării.
5. O adresă omagială către Maj. Sa Monarhul.
6. Hotărîrea dispozițiilor pentru înaintarea acestei adrese.

Blaj, la 11 Maiu 1898.

Dr. Alexandru Pop.

Aurel C. Domșa. Sofron Stan.

Dr. E. Dăianu.

Opriștea.

La aceasta organul guvernului a răspuns cu următoarea hotărîre:

Sz. 1991—1898.

Tiszatellendő Domosa Aurél urnak és társainak, előbbi kezébe

Helyt.

A fo'yo hó 15 én Balázsfalván tartani ezándokolt régygy ére vonatkozólag tett bejelentésüket tudomásul nem veszem, és a nép-

gyűlés megtartását betiltom, mert az 1863 évi 44. t. cz. 1 §-nak bevezető szakasza szerint Magyarország összes honpolgárai az alkotmány alapelvei szerint politikai tekintetben egy nemzetet az osztatlan magyar nemzetet képez k, tehát oly régygyűlések, mely-ke csak egy, bármely hazai nemzetiség hivatik meg, s a melyben faji alapon való szervezkedésnek vettek meg az alapja, nem engedélyezhetők, — mivel a törvény kizárja azt, hogy Magyarországon a honpolgárok faji és nemzetiségi alapon más népfajok és nemzetiségek kizárásával szervezkedhassanak.

Nem volt tudomásul vehető a bejelentett régygyűlés és annak megtartása betiltandó volt azért is, mert a bejelentéshez csatolt folyó évi 92. számú „Tribuna” napilap tanúsítása szerint a szabadság, egyenlőség és általában a politikai és polgári szabadság elveinek 1848-ban történt érvényre jutásának 50-ik évfordulója szándékoltatik megünnepeletetni, ennek a megünneplésére pedig az 1898. évi V. t. cz. április hó 11-ik napját nyilvánította nemzeti ünnepnek, tehát Magyarország minden nemzetisége e napon volt hivatva az 1848-ik évnék 50-ik évfordulóját megünnepeelni.

Egybea figyelmeztetem bejelentő urakat, hogy folyó hó 15-én Balázsfalván semmiféle demonstráció jellegű ünnepélyt, népcsoportosulást (tűrnem fogok és a menyiben tiltó határozatom ellenére ilyent megkésérelnék, a következőkénekért a t. bejelentő urakat fogom felelőssé tenni.

A szolgabírói hivatalból.

Balázsfalván, 1898. május hó 11-én.

Simonffy,

köszölgabíró.

În traducere:

Onoratului domn Aurel Domșa și soților sei —
La mîna celui dintîiu

în Loc.

Înștiințarea ce ați făcut privitor la adunarea de popor intenționată a se ține la Blaj, la 15 a lunii curente, nu o iau la cunoștință și opresc ținerea adunării de popor, pentru-că după pasajul de introducere al §-ului 1 din articolul de lege 44 dela 1868 toți cetățenii Ungariei formează în privința politică, conform principiilor fundamentale ale constituțiunei, o singură națiune, națiunea maghiară (!) indivizibilă, prin urmare atari adunări de popor, la care e convocată numai o naționalitate din patrie, fie aceea ori-și care, și în care se pune temelu unei organizațiuni pe base de rassa, — nu se pot permite, fiindcă legea exclude ca în Ungaria cetățenii să se poată organiza pe basă de rassa și de naționalitate cu excluderea altor neamuri și naționalități.

Adunarea de popor anunțată nu s'a putut lua la cunoștință și ținerea ei a trebuit

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Icoane și întemplări din 1848

de

Vasilie Moldovan.

(Urmare).

M'am bucurat de venirea lui Russu, pentru-că acum eram și eu îngrijat, nu cumva peste noapte vre-nu despărțământ de călăreți să se repeză din Tirgul-Murășului și să pună mîna pe noi și să ne ducă la umbră înainte de a vedea adunarea dela 3/15 Maiu, dela care noi speram salvarea noastră.

Ne-am decis dar' a eși la câmp și a petrece noaptea acolo. Toată armatura mea sta din o lance păstrată la o familie, de pe timpul când se prindeau ficiorii cu funia, și dintr'un pistol. Astfel armați am eșit la câmp, depărtându-ne de sat la o distanță, de unde puteam auzi ori-ce șgomot s'ar fi întemplat. Ne-am așezat jos pe pămînt.

Dar' cine se poată adurmi în starea agitată în care ne aflam noi! Ne-am sculat și am mers către drumul țerei. Deodată am ațrăge atenținea glasul unei trimbe, care se suna într'o distanță cam mare.

— Aceasta este posta, zic eu.

Nu-i posta, reflectează Russu, pentru-că sta nu umbli noaptea. E o ștafetă de pașii, poate-că magistratul din Va-

șarheiu referează tocmai despre mine, că am avut îndrăzneală de a săruta pe Micaș în mijlocul mulțimei, și provoacă pe guvern să ordoneze prinderea mea. Să grăbim și să ne postăm unul deoparte, celalalt de altă parte a drumului, și când va fi drept cu noi, să punem mîna pe el, să-i luăm scrisorile și să vedem, ce conspirează Maghiarii în contra noastră.

Trimbița suna mereu, noi ne-am întesit pașii, ca să putem lua pozițiunea plănuită, dar' călătorul încă da pîntei calului, așa încât auziam deja tropotul potocavelor, și când am ajuns la drum, el era alături cu noi. Bietul husar, care călărea în trap ager, vîzînd lîngă drum două fanteame negre s'a spăimîntat, a împîntesat calul și a rupt-o la fugă desperată. Mult timp am ascultat șgomotul timpit, ce producea fuga calului, până când s'a liniștit totul...

— Nu 'ți-am spus, întrerupse Russu tăcerea, că acela duce scrisori, de al căror conținut s'a îngrozit chiar și el? Am sosit prea tîrziu cu câteva minute... Acum a trecut, trebuie să ne depărtăm de drum, să ne căutăm un loc de odihnă, că va fi la miezul nopții.

Am pornit dar' să căutăm o pașie, când earși am auzit tropotul calului, care acum fugea îndărăt. Ne oprim ca să ne convingem, oare tot acel hasar să fie, care trecuse rău înainte?... După câteva minute husarul fu fugă răblată trecu pe dinaintea noastră, ca o fantomă.

— Acesta nu-i lucru bun, frate! Husarului ori că 'i-s'a întemplat ceva extraor-

dinar în distanța ce a parcurs-o dela noi până la refîntoarcere, ori 'i-a mai năzărit niște fantome, și cuprins de frică, caută refugiu între zidurile Vașarheului. Dar' ori-ce va fi, aceasta pentru noi va rămîne o enigmă, care nu ni-se va deslega, ca cea de ieri, am zis eu lui Russu.

Agitați cum eram, ne-am pus jos să durmim. Cine fusă se poată durmi în astfel de împrejurări? Ne închipuiam, că husaru, înspăimîntat, va fi relatat în Tirgul-Murășului, că în drept de Chirileu 'l-au maltratat Românii și Maghiarii de sigur vor presupune, că alții n'au putat săvîrși fapta, decât Moldovan și Russu, și vor dispune să ne prindă. Combinînd astfel am observat, că se ivesc zorile; am fi mers acasă să povestim întemplarea, dar' un fel de teamă ne reținea de a intra în sat, ca-și-cînd și acolo s'ar fi întemplat ceva peste noapte. (Va urma).

Aforisme politice

— Una la zi. —

Imobilitatea politică e imposibilă, trebuie să mergi înainte cu inteligența omenească. Să respectăm maiestatea timpului, să primim cu venerațiune la secții trecuți, care sînt sfințiți prin memoria și urmele protopărinților noștri; dar' să nu ne încercăm a merge înapoi la ei, pentru-că ei nu mai au nimic din natura noastră reală și dacă ne-am încerca a-i prinde, ei ar dispăre ca niște umbre.

Chateaubriand.

1848.

Cronica anului.

Neoplanta (Ujvidék), 13 Maiu.

Adunare de popor convocată de metropolitul sêrbesc. Convocarea sună întregii confesiuni neunit, va se zică și Românilor și Grecilor. Românii din Bihor au protestat la timpul seu (v. Org. Naț. din 12 Maiu v.) declarînd, că nu vor lua parte la adunare.

Brașov, 13 Maiu.

Azi s'a petrecut la mormînt marelui naționalist și martir român Grigoriu Moldovan, profesor la școala românească din cetate. A fost un bărbat foarte erudit și firm de caracter. S'a ostenit mult ca profesor pentru a lăși încât se poate mai mult simțul național. (Gaz. de Trans.)

Carloviț, 13 Maiu.

În Carloviț s'a ținut azi o adunare națională, în care după-ce s'a ars proclamațiunea lui Csernovics — a Sêrbului renegat — și-au ales un voivod sêrb în persoana lui Ștef Șupliaci cu putere neatîmătoare întocmai ca Iellacici. Metropolitul din Carloviț Iosif Raiacici fu proclamat de patriarh. A fost vorbă și despre Români, și un deputat român suindu-se pe tribună a cerut dela Sêrbi, ca ei să nu împedec pe Români într'u alegerea unui metropolit român și că eparchiile

Verșet—Timișoara se se mute în românești. Patriarhul dă un răspuns favoritor și provoacă pe Români să-și aleagă și ei un ban românesc, precum a fost oare-cîndva prin Bănat. Promisiunile patriarhului s'au pus și pe hîrtie, iscălite de însuși patriarhul. Tot în adunarea aceasta a promis un Sêrb bătrîn, că el în decurs de 24 ore e în stare să înarmeze 20.000 ficiori, deci Sêrbii pot conta la el. Adunarea a ales 200 de bărbați, cari au să meargă la Viena pentru a cere dela Împărat întărirea celor hotărîte. (Gaz. de Trans.)

Neoplanta, 13 Maiu.

Aci se află 800 Sêrbi înarmați; toți au venit din Sêrbia; au de gînd a petrece aci mai multe zile, apoi vor porni spre Praga pentru a lua parte la adunarea din 31 Maiu. Conducătorul lor, Cinnamic, oficer de ai lui Kara Georgievici, spune, că principele Sêrbiei e gata pe tot minutul să trîmită în Ungaria 20.000 ostași pentru apărarea Sêrbilor și a Ilirilor. Maghiarii susțin, că mișcările ilire-sêrbesti se fac cu știrea ministrului din Viena. (Gaz. de Trans.)

Neoplanta, 13 Maiu.

Com. regesc Csernovics din eroare a pînă, ces, ca Sêrbii adunați pentru conglăsiure adunare, care se fie adunare prepaștru conglăsiure din 27 Maiu din Tînsă în ceea zi, fiindcă comisarul în dat statutul Sêrbilor, de 500 inju

să fie oprită și pentru aceea, că după-cum dovedește numărul 92 al ziarului *Tribuna*, aceluiași la înștiințare, se intenționează a se sărbători aniversarul al 50-lea dela realizarea principiilor de libertate, egalitate și în general a principiilor de libertate politică și cetățenească întemplată în anul 1848, ear' pentru sărbătoarea acestuia (a aniversarului) articolul de lege V. din 1898 a declarat ziua de 11 Aprilie ca sărbătoare națională, deci fiecare naționalitate din Ungaria în acea zi a fost chemată a sărbători aniversarul al 50-lea al anului 1848.

Totodată fac atenție pe domniile cari au înștiințat, că în 15 I. c. nu voi suferi în Blaj nici un fel de sărbătoare cu caracter de demonstrație ori aglomerație de popor și întru-cât ar încerca așa ceva în ciuda hotărârii mele de oprire, pentru urmări voi face responsabili pe stimatele domni, cari au anunțat (adunarea).

Dela oficiul pretorial.

Blaj, 11 Maiu 1898.

(L. S.)

Simonffy m. p.
protopretor.

Soții lui Szabó.

Până acum încă doi archierei au dat circulare la porunca lui Bánffy și asemenea lui Szabó.

Eată și aceste documente ale decadenței după 50 ani.

Circularul Metropolitului Miron.

Nr. 8547 Pres.

Circular

către iubitul cler parohial din arhiepiscopia Transilvaniei.

Am înțeles din izvor autentic, că din care-care parte se lucră într-acolo, ca Dumineca viitoare, 3/15 Maiu, preoțimea noastră parohială să țină pretutindenea predici în biserică întru amintirea adunării populare române, ce s'a ținut înainte de 50 de ani în Blaj; ear' unde n'ar pute să se țină predici, acolo preoțimea să pomenească sub sfânta liturgie, la eșirea cu darurile, numele tuturor conducătorilor români din anii 1848—1849.

Nu este chemarea mea să mă pronunț la acest loc, fie într-una, fie într-altă direcție, asupra evenimentelor din anii amintiți, rezervată criticii unei istorii imparțiale în viitor, și nici nu sânt chemat să regulă în prezent ținuta particularilor față de reminiscențele acelor ani; este însă fără îndoială o datorință nedispensabilă pentru mine, ca să feresc bisericile noastre, aceste sfinte case de rugăciuni, destinate exclusiv cultului dumnezeesc de tot felul de înfruriri ale valurilor politice, și deasemenea să feresc pe clerul parohial de alunecare în acțiuni străine de chemarea lui, cari ar pute trage după sine numai urmări grave, mai ales între împrejurările de acum pentru noi și biserica noastră nefavorabile.

Fac deci atenție prin circularul acesta arhiepiscopal pe iubitul meu cler parohial și totodată îl îndrumez: ca în ce privește intenținea de a se sărbători bisericește ziua de 3/15 Maiu, ca sărbătoare națională, să nu dea ascultare invitațiilor, cari poartă să vină dela oameni de altcum cât de onorabili, dar' cu totul incompetenți în afacerile ritului bisericesc (sic! Red. „Trib.“) și nici într-un caz să nu-și permită, nici să permită altora a face în biserică, sub sfânta liturgie, sau afară de sfânta liturgie, sau afară de aceea, lucrări, cari din partea autorităților de stat pot fi considerate de demonstrații, sau chiar de agitațiuni politice în contra statului, și cari ca atari fiind strins oprite, afară de urmările grave pentru făptuitori, ar compromite și înasăși biserica, spre dauna ei necalculabilă.

Sibiul, 28 Aprilie (10 Maiu) 1898.

Miron Romanul m. p.
arhiepiscop și metropolit.

Circularul Episcopului Pavel.

Iubiți în *Christos* frați și fiu,
protopopi și preoți diocesani!

Nr. 1325—1898. Vorbindu-se prin unii și alții despre intenținea preoților români din Ungaria de a sărbători, ziua de 15 Maiu a. c. în biserici cu vorbiri politice, sau cu comemorarea conducătorilor români dela anul 1848 sub sfânta liturgie la intrarea cea mare (Vchod); deși noi despre aceste n'avem nici o cunoștință și nici supănam, că undeva, cu atât mai puțin în diecesă noastră să se intenționeze partea vre-unui preot astfel de demonstrații: aflăm totuși cu câtă ușă reflectă, a vă provoca și a vă împinge să ar fi și numai cugetat vre-un gând, nesemnificativ să desiste dela

la religioasă cea adevărată și la moralitatea, pe aceste basă se pot săvârși, și numai învătățuri, cari consună cu textul sfintei evanghelii se pot vesti.

Prin urmare nu este iertat a se propăși (*! ?*) *sfânta biserică* și altarul lui Dumnezeu cu istreprenderi și acțiuni de altă natură, cu atât mai vrtos, pentru-că întreprinderile de altă natură și mai cu de-adinsul demonstrațiile politice ori s'ar întempla în biserică ori din afară, de comun au urmări triste, cari pot să fie periculoase atât bisericii și religiei, cât și poporului nostru credincios, pentru cari — dacă s'ar întempla — pe toți îi va îngreuna responsabilitatea cea mare, atât înaintea judecății lui Dumnezeu, cât și înaintea judecății omenești.

Oradea-mare, 7 Maiu 1898.

Mihail Pavel,
episcop gr.-cat. de Oradea-mare.

Criza austro-ungară.

(După „Revue de Paris“)

II.

Centralismul constituțional restrins chiar numai la Cisleithania se lăsa de o opoziție strânsă: toate naționalitățile slave, înalta aristocrație, care nu e de nici o naționalitate, și biserica, care e universală, erau de acord în a cere părăsirea constituției centraliste și întoarcerea la federalism.

Cele 17 provincii ale Austriei nu sânt numai diviziuni administrative ale statului: ele mai sânt în același timp elemente istorice, cari au păstrat o viață proprie. Printre ele sânt unele imense, mai mari decât oarecare state europene: Bohemia are aproape 6 milioane de locuitori, Galiția mai mult de 6 $\frac{1}{2}$ milioane; — și sânt altele, cari sânt mai puțin populate decât un oraș mare: Salzburg, Voralberg. Ideea centralisatoare nu s'a ivit decât pe la mijlocul secolului al XVIII-lea: cei dintâi, Maria Teresa și Iosif al II-lea au pretins, ca din această adunătură de provincii, deosebite ca limbă și ca rasă, vor face un stat. Dar' centralizarea n'a putut să fie nici odată decât aparentă. Schmerling chiar, care a fost centralist atâta cât poate să fie, încă a trebuit să respecte existența dietelor provinciale, și le dădu lor dreptul să aleagă deputați în parlamentul central. *Astăzi programul federalist cere lărgirea competenței dietelor pe socoteala puterilor reichsrathului și revindică contra statului austriac unitar, creațiune artificială, dreptul istoric al provinciilor.*

E lucru natural, ca naționalitățile slave să fie federaliste. Să luăm, ca exemplu, pe Cehi: în Austria nu sânt stabiliți decât în trei provincii: Bohemia, Moravia și Silesia, și în provinciile acestea sânt în majoritate. O politică ce ar constitui Bohemia, Moravia și Silesia într-un stat semi-independent ar fi deci în interesul lor; în acest stat, ar fi ei stăpâni. Aceleași rațiuni se potriveau și pentru Sloveni, cari nu locuiesc decât provinciile iliriene; pentru Polonezi, căroro federalismul le-ar da toată libertatea să lucreze la restaurarea, totdeauna sperată, a Poloniei.

Aristocrația și biserica, aliate în Austria, priveau astfel federalismul. Centralismul constituțional este birocrație, egalitar, despot; federalismul, din contră, are pentru dreptul istoric un respect care seduce pe nobili și pe prelați, și care permite de a spera felurite restaurațiuni. Centralismul e liberal; revindică școala pentru stat, și statul o face laică: dăți școala dietelor provinciale, și în provinciile catolice ale Alpilor, Austria-de-sus, Salzburg, Tirol, și aiurea poate, biserica își va recăștiga asupra școlii toată prețioasa-i acțiune.

În fața unei coalițiuni așa de puternice, care cuprinde pe nobilă, pe cler, pe Slavi, adică pe cele două treimi din populația Austriei și pe acei din Germani, cari sânt catolici înainte de toate, țărani din Alpi, cum a putut partidul liberal, moștenitorul cugetării lui Schmerling, să se mențină zece ani la putere? De unde le venia dar' forța lor din clasele mijlocii, industriali, comercianți, avocați, ingineri, funcționari?

Primal minister constituit după 1867 în Austria capătă un supranume semnificativ: „das Bürgerministerium“, ministerul burghezilor, al menobililor. Era o mare noutate faptul, că un minister compus din 9 membri, număra alături de un prinț și de doi conți, doi miniștri făcând nobili de curând, și alți patru cari, drept ori-ce titlu, precedau numele lor de două litere plebeene Dr. — doctor. Ministerul Belcredi însă, căruia îi urma burghezi, duse Austria la înfrângere: în mai puțin de zece ani de distanță, Solferino și Sadowa și în fiecare dată sub un guvern absolutist, aristocratic, clerical! Aceasta ar ajunge să explice norocul burghezilor mari. Afară de asta, fiind germană de naționalitate, e centralistă prin interes: stat austriac unitar nu poate fi decât german, ear' birocrația oferă căpetilor din burghezia germană o carieră, care se potrivește cu gusturile lor. În fine un aseme-

nea stat îngăduie numai Germanilor din Austria să fie naționalitatea domnitoare, „cimentul Austriei“.

Germanii nu sânt decât o treime din populația Austriei, celelalte două treimi se împart în cinci branșe ale familiei slave: Cehi, Poloni, Ruteni, Sloveni, Sârbo-Croați (trebuie să mai adăugăm 650.000 italieni și 200.000 Români, cifre actuale), dar' nici una din aceste cinci naționalități n'atinge cifra Germanilor. (Recensământul din 1890: Germani 8 $\frac{1}{2}$ milioane; Cehi 5 $\frac{1}{2}$; Poloni 4; Ruteni 3; Sloveni 1; Sârbi și Croați 600.000 — în cifre rotunde). Singuri Germanii se întâlnesc în toate provinciile afară de Dalmatia. Dela izvoarele Oderi la acele ale Moldei, pe lungul celor trei laturi ale cadrilaterului Bohe-miei, se întind pe o linie continuă. Acest grup german din Sudeți se ține, către izvoarele Moldei, de grupul din Alpi, cel mai numeros și mai compact, care cuprinde întreaga regiune între lacul de Constanța la apus și Leitha la răsărit, între izvoarele Moldei și ale Thanei la nord și cursul Dravei la sud. Preponderanța lor în Austria ar fi pusă la chestiune, dacă continuitatea între amândouă grupele germane, la izvoarele Moldei, ar fi ruptă. Acum e amenințată prin sforțarea ce face Cehii să iasă din câmpiile Bohemiei și să se întindă spre munți: mai e amenințată mai cu seamă prin federalism, care, dacă ar face din Bohemia o provincie autonomă, ar isola grupul din Sudeți de cel din Alpi și ar fi dat pradă Cehilor. Însă Bohemia, Moravia, Silesia sânt cu Austria-de-jos provinciile cele mai bogate, cele mai industriale din Austria; Germanii nu se pot resigna așadar' să le pierdă, și știu că nu vor pute să se mențină decât prin ajutorul centralismului.

Pe de altă parte, Împăratul n'a putut nici-odată să se discotozească pe deplin de tradiția centralistă. Un stat cu deosebiri în administrație, în justiție, e mai slab ca un stat unitar; în cele din urmă, cerințele naționalităților n'ar mai respecta chiar unitatea armatei, la care Împăratul ține mai presus de orice. Din comunitatea de interese, s'a născut un pact tacit: Împăratul a întrebuințat influența sa spre a aduce la putere partidul liberal; *partidul liberal s'a angajat să lucreze întotdeauna ca partid de stat austriac. Și pentru-că a violat acest pact, partidul liberal este de 20 ani în opoziție.*

Acest partid ar fi putut să-și facă o situațiune mai slabă; ar fi putut căuta un razim în popor, să întindă treptat folosirea drepturilor politice la toate clasele: Dar', ținut în loc de prejudeiciile burgheze și de prejudeiciile naționale, n'a fost în stare să întrevadă această politică, singura care ar fi fost fructuoasă și pentru d'nsul și pentru Austria. Supremăția germanismului era în ochii acestor liberali, de drept divin, mai ca și a guvernului celor mai bogăți: nu erau ei care „cei cari plăteau mai mult impozit“? Afară de principii instrucțiunii obligatorii votat în 1869, și a denunțării concordatului din 1855, Austria nu datorește nimic partidului liberal. Astfel fu singurul care s'a mirat și s'a plâns de cădere.

În 1870, trei ani abia după încheierea compromisului, căderea sa pîrea sigură.

Națiunile austriace încurajate prin exemplul Maghiarilor, și în particular Cehii, persistase în opoziția lor. Împăratul incredinșă, în 1870, contelui Hohenwart misiunea de a negocia un compromis cu Cehii. Resistența Germanilor nu putea scăpa centralismul, Ungurii însă interveniră și amenințară să considere noile proiecte în Austria ca contrare spiritului dualist. Împăratul cedă.

Germanii, intrați din nou în posesiunea înfrântății, luară dispoziții ca să nu mai fie scoși. Reforma electorală din 1873 stabilă pe baza dreptului provincial, alegerea directă a membrilor reichsrathului; în același timp s'a mărit numărul mandatelor și o nouă repartitie se făcu în folosul Germanilor.

Roata norocului îi zăpăci. Se credeau asigurați, că Împăratul n'ar mai risca nici-odată o experiență așa de periculoasă ca aceea a contelui Hohenwart. La adăpostul unei siguranțe ilusorii, se jucau de-a parlamentul popular: contrariar pe Împărat asupra cheltuielilor armatei. Era o imprudență gravă: armata și diplomația sânt domenii rezervate Săveranului. Nu mult după aceea mai făcură alta. Ca urmare a războiului ruso-turc, se puse pentru Austria chestiunea ocupării Bosniei-Herțegovinei. Împăratul ținea la această achiziție, i-se părea o compensație a Sadowi și singura posibilă. Majoritatea germană se temea ca nu cumva populația slavă din amândouă provincii ar crește numărul supușilor slavi ai Habsburgilor. O adresă către Împăratul protesta contra ocupațiunii. Majoritatea viola astfel pactul tacit, căruia îi datoră existența: se condamnă singură la moarte. Constituționalii răși în număr de 227, nu se mai întoarseră decât 145 după alegerile din 1879;

majoritatea — din 353 membri — era perdută pentru d'nsul. Acest rezultat se datoră în cea mai mare parte votului marilor proprietari din Bohemia, cari ca deferență pentru dorința exprimată de Împărat, lăsase să se candidateze federaliști.

Noua majoritate cuprindea trei grupuri de o importanță aproape egală: clubul ceh, unde își atingeau castele reprezentanții feudali ai mării proprietăți din Bohemia și deputații cehi bătrâni din oraș și dela țeară, — clubul polonez — și clubul Hohenwart, unde Germanii din Alpi și Slavii din Sud comunicau prin mijlocul clericalismului. Afară de aceștia, vre-o 40 de independenți, cea mai mare parte mari proprietari constituționali, formau rezerva, pentru lupte hotărâtoare. Nu mai putea fi dar' chestiune de guvern parlamentar. Contele Taaffe, amic din copilărie și tovarăș de joc al Săveranului, chemat la presidenția consiliului, nu-și ascunde de loc intenția de a guverna deasupra partidelor, în interesul unic al statului. Statul e suveranul. *Deci, contele Taaffe proclama în realitate, în disprețul formelor constituționale, restaurarea absolutismului.*

Noul prim-ministru era un tip din o specie de oameni care nu se întâlnesc decât în Austria: funcționari aristocrați, crescuți în academii sau în colegii religioase, nepăsători sau neștiutori la ideile timpului lor, devotați corașei prin tradiții și prin onoare, serviabili în toate cele pentru pairii lor. Ei nu cunosc în lume decât două categorii de oameni: acei cari sânt născuți și acei cari nu sânt născuți. „Omul“, după vorba atribuită unui mare senior din Boemia, „nu începe decât dela baron“. Puțin împoartă dacă vorbește germana, ceha sau poloneza; puțin împoartă chiar dacă se travestește în campionul înfrăcat al unei naționalități: doi gentilomi adevărați nu se ceartă pentru o nimica toată; aici diplomația joacă rol. Contele Taaffe s'a jucat 15 ani cu această diplomație; el avea o mare cunoștință de oameni, tact și finețe și în același timp, un aer de negligență și de indiferență cu totul aristocratic. El avea arta să promită fără să țină, și totuși fără să poată fi năcăjit pe dinlăun. Se părea că guvernează în interesul naționalităților slave și în realitate guverna numai în profitul aristocraților de toate colorile, cari mai pe sus de toți, formează o naționalitate specială, naționalitatea intereselor lor. (Va urma).

Războiul ispano-american.

Din Spania.

De vre-o 10 zile încoace pe teatrul de războiu nu s'a petrecut nimic de însemnat, ear' situația politică în Spania se agravează zi de zi. Scumpetea și lipsa de pâine au pus în mișcare masele, pe cari diferitele partide politice le folosesc spre ajungerea scopurilor lor. În toate părțile sânt la ordine zilei turburările și în șese provincii s'a declarat starea de asediu, care se va extinde asupra țării întregi. Republicanii agită pe fața contra dinastiei, pe când *Carlitiștii* stau în rezervă și așteaptă clarificarea situației externe, dar' dacă va fi lipsă, își vor începe numai decât acțiunea.

În Cuba.

Ieri am amintit, că reînțoarcerea flotei spaniole la Cadix, va accelera invaziunea Americanilor în Cuba. Această știre se confirmă. Din Washington se depeșează, că un detașament de soldați au plecat din Tampa la Cuba. Alte detașamente vor urma săptămâna viitoare. Comanda supremă o are generalul Miles. Independent de el operează generalul Drost, care a plecat pe vaporul „Gassie“, cu o mare cantitate de arme și muniții. Vaporul face un parcurs pe la malurile Cubei și unde se va pute, generalul Drost va da răsculaților cubani arme și muniții. Americanii nu vor primi ajutor dela răsculați, cari de altcum sânt în o stare nu prea favorabilă. *Gomez*, capul răsculaților, nu are decât 3500 de soldați înrolați; răsculații nu au tunuri.

Din Filippine.

Din Washington se anunță, că în zilele aceste vor pleca din *San-Francisco* trei vapoare cu 5000 de soldați, ca să dea ajutor lui *Devey*, ca să poată debarca pe Filippine. Din Madrid se depeșează, că la Barcelona a sosit din *Manilla* generalul *Primo di Rivera*. El a declarat, că fortărețele Manillei sânt așa de tari, încât Americanii nu le vor pute ocupa. Mai departe a spus, că în timpul, cât a fost comandant în Filippine, înainte de comandantul actual *Augusti*, a operat conform instrucțiilor guvernului și a trimis adese-ori rapoarte guvernului din Madrid despre stările din Filippine. Documentele privitoare la aceste rapoarte le va citi în senat.

Intervenția puterilor.

S'a vorbit mult și se vorbește și acum despre intervenția puterilor europene pe lângă cele două state beligerante. Diplomația europeană însă a stabilit principiul, că numai în acel caz va întreveni, dacă vor cere ambele guverne intervenția, ceea-ce până acum n'a urmat. Agenția *Reuter* anunță, că corpul diplomatic din Washington a făcut demersuri pe lângă statele europene, pe cale neoficială, ca Spania să abzeacă de Cuba, și să se deoblige a plăti speșele de războiu. Rezultatul acestor demersuri nu e cunoscut.

Cronică politică.

Din Asia-orientală.

Războiul ispano-american a atras atenția dela evenimentele ce se petrec în Asia-orientală. Cu toate acestea și acolo s'a întemplat în timpul din urmă unele lucruri de însemnatate. Astfel sânt:

Evacuarea portului Vei-Hai-Vei. Portul *Vei-Hai-Vei* a fost ținut ocupat de Japonezi, până-când se vor achita speșele războiului chinez-japonez. Acum plătindu-se aceste, ministrul de războiu al Japoniei a dat ordin să se evacueze portul, ceea-ce se va întempla în decurs de 4 săptămâni.

Corea independentă. Foaia oficială a Rusiei anunță, că Rusia înțelege cu Japonia a recunoscut independența Coreei. Coreea a avut lipsă de sprigul Rusiei și a cerut înstructorii ruși pentru armată și un consilier financiar în Seul. Foaia oficială anunță, că Coreea acum poate să se administreze pe sine și Rușii au fost revocați. Rusia și Japonia s'au deobligat reciproc, prin un tractat, a nu se amesteca în afacerile interne ale Coreei.

Chestiuni școlare.

Adunarea învățătorilor gr-cat. din tractul Sibiului.

— Raport particular. —

— 6 Maiu n.

(Urmare și fine).

În ce privește colectarea poveștilor încă s'a constatat puțină cunoștință de cauză; deoparte, pentru-că nu sânt scrise în dialectul întru toate popular al comunei de unde s'au colectat, ci s'au scris mai mult sau mai puțin în limba literară, ceea-ce nu e bine. De altă parte s'ar pîrea, că unele sânt compilate de pe alte povești.

Pentru culegerea poveștilor, a dat prețioase invitațiuni dl Dr. Elie Dăianu. Aceste urmându-le învățătorii, sigur, vor pute presta servicii însemnate cauzei, care între altele, ar trebui îmbrățișată din partea tuturor reuniunilor, extinzându-se colectarea la tot felul de material limbistic, care se află înmagazinat în mintea poporului nostru.

Alt obiect mai de importanță al raportului a fost luarea dispozițiilor de lipsă pentru împărțirea premiilor destinate de dl Bardoși pentru învățătorii, cari se vor distinge în scrierea monografiilor, în propunerea economiei, cantului în cor și cântatul în limba maternă, lucruri ce s'au concretizat P. O. oficiu protopesc.

La propunerea dlui Bardoși s'a luat un conclud, în care adunarea despărțământului își exprimă dorința de a se înființa cu posibilită grăbire o foaie pedagogică a reuniunii, apoi apară ea de sine, sau ca supliment la *Unirea*.

S'a mai constatat cu părere de rău, că cea mai mare parte a învățătorilor nu capătă diurne și speșe de călătorie cu ocaziunea participării la adunările desp. și la cea generală. Pentru îndreptarea acestui mare neajuns s'a luat conclud, dela a cărui executare se speredă mult.

De însemnatate pentru acest despărțământ este negreșit și retragerea, din cauză de morb, a presidentului *Romul Simu*, care timp de 6 ani a fost sufletul acestei reuniuni. În locul d'nsului reuniunea a ales pe domnul *Coman Ghigor*, care apucând pe urmele antecesorului său, va pute să facă și d'nsul bane servicii pentru prosperarea cauzelor acestui despărțământ pus deja întru toate în calea cea bună.

Oficiali pe anul următor au fost aleși: domni *Coman Ghigor*, președinte; *George Săbău*, notar; *Teodor Stoica* casar; *Ioan Stoia*; bibliotecar; *Ioan Giurgiu*, membru în comitetul central; ear' ca delegați pentru adunarea generală ce se va ține în Blaj: d-nii *George Dănilă* și *Iftemie Urs*.

Trec peste alte cauze, cari doar' încă n'ar strica să fie pomenite și mai relez numai vorbirea de încheiere a presidentului care mulțamește P. O. domn protopop *I. Busu*, care a înființat această reuniune și a ruit și stăruiește din toate puterile pentru întarea ei; mulțamește mai departe d-

doși, prin a cărui intervenire reuniunea a primit dela mai multe institute de credit etc. suma de 45 fl. și care deasemenea face totul, după-cum s'a văzut, în interesul acestei reuniuni; mulțumește mai departe celorlalți oaspeți, apoi domnilor învătători dela fostele școli grădășrești, cari s'au prezentat aproape în număr complet la această adunare și atât pe dinăși cât și pe învătători din protopopiat îi roagă să lucreze mână în mână pentru binele acestei despartământ, pentru înaintarea școlilor în spiritul cel bun.

Acestei vorbiri de mulțumită și de despărțire îi răspunde rev. domn protopop întru cuvântare avântată și mișcătoare, punându-și pe domnul Romul Simu de model învătătorilor în toate privințele.

În numele reuniunii vorbește noul notar al desp., domnul George Săbău, care exprimă mulțumită dlui Simu pentru jertfele aduse spre binele reuniunii, exprimând totodată și adânci regrete pentru neasănătoșea din-sului și pentru necesitatea imperativă de a se retrage din fruntea reuniunii.

Cel de față.

CRONICA

Sibiu, 13 Maiu n. 1898

La convocarea adunării proiectată pe 3/15 Maiu ne-au sosit ieri și azi mai multe coale cu iscălituri din diferite părți, pe cari după cele înlemplăte în ultimele zile resignăm de a le mai publica. Mai multe din aceste coale, sântem informați pozitiv, au fost confiscate de gendarmi.

Credem, că nici onorații subscriitori nu vor insista pentru publicare.

"Bihoreana". După-cum ni-se scrie noul institut de credit din Oradea-mare s'a înființat. Direcțiunea s'a constituit astfel: președinte: Iosif Vulcan; director executiv: Coriolan Pap; membri: Zgre, Ignat, Roman, Pantea, Horvath, Lazar, Neșiu, Iosif Moldovan; comitetul de revizuire: Sava Raicu, Dr. Nechita, Păcală, Dr. Buns, Samuil Ciceroneanu.

Și petrecerile sânt oprite! Afăm din Blaj, că deodată cu oprirea adunării s'a oprit și petrecerea proiectată tot pe 3/15 Maiu. Tot așa ni-se anunță și din alte părți. Eată ce ni-se scrie din Zlatna:

Zlatna, 11 Maiu.

Petrecerea românească proiectată în Zlatna pe ziua de 3/15 Maiu a. c., a fost asiduoasă interesată de forurile competente pe baza unui ordin mai înalt.

Pentru susținerea ordinii și dizolvarea ori-cărei intruziuni pe aceea zi, pe lângă cei 7 gendarmi asitatori statornice la stațiunea din Zlatna, astăzi au mai sosit încă 17 gendarmi.

Neorolog. Subscripții în numele lor și al tuturor rudenilor, cu inima frântă de durere aduc la cunoștință, că scumpul și mult iubitul soț și tată, respective ginere, frate și cumnat Vasile Cernea, subjugat regese în Cincul-mare, după scurte și grele suferințe a răposat Joi, în 12 Maiu a. c., la orele 10 a. m., în vîrstă de 51 ani și în al 17-lea an al fericitei sale căsătorii. Rămășițele pămîntesti ale scumpului decedat vor fi așternute spre odihnă eternă Sâmbătă, în 14 Maiu a. c., la 4 ore d. m. din localul numit "Ev. Krankepflege-Anstalt" în cimitirul gr.-cat., la care ultima însoțire cei adănc întristați invitați prin aceasta pe toți prietenii și cunoștinții. Fie-i țărîna ușoară și memoria binecuvîntată! Sibiu, în 12 Maiu 1898. Maria Cernea născută Chigirean, ca soție; Octavian, Elena, Ovid, Virgil, Maria, Liviu, Victor, ca fi; Iacob Cernea, Ana Cernea cu familia, ca frați; Dumitru Chigirean, paroh gr.-cat.; Ana Chigirean născută Alutan, ca socri; Moise Brumboiu și soția Eugenia, ca cumnăți.

Șovinism și vin de Xeres. Trebuie să fie răboșiu, pentru-că să ne arete până unde pot să meargă popoarele cele mai civilizate cu șovinismul lor.

Zilele trecute mai mulți Americani se găseau la un restaurant din Londra, când un chelner, grăbit ca să-i servească, îi întrebă dacă nu doresc vin de Xeres. La cuvîntul de Xeres, comensii pare-că au vrut se sară de pe scaunele lor, aruncînd priviri fulgerătoare către chelner. Ei chemară pe stăpînul restaurantului și-i observară că de umitoare era pentru niște toați Americani propunerea chelnerului seu.

N'aveți de ce vă supăra, le răspunde stăpînul, puteți bea în liniște vinul de Xeres, căci nu e veritabil. E un Xeres, pe care, pentru mai multă garanție, îl fabric eu.

Ca Americanii, răspunsul restaurantului a fost găsit satisfăcător, dar' ca oaspeții au putut explicații.

Va se zică, d-ta nu ne dai beuturi obiectează clienții, și ceea-ce ai fabricat tu Xeres, vei fi făcut-o și pentru Borough street. Te rugăm cel puțin a ține-te de regulă.

Și restauratorul se opune, el a judecată spre a le restitui ceea ce s'a înfățișat înaintea curții Borough street. Procesul se va judeca în oare-ce părți au că-

Cum se vede, Americanii, cu tot șovinismul lor, nu se depărtează de spiritul lor de mercantelism. Zi-ți American și pace.

Aniversarea anului 1848 și studenții macedo-români. Ni-se scrie: Pentru formarea monomului cu ocazia sărbătorilor ce le va da comitetul central al Ligei culturale din București, au fost invitați a lua parte și studenții macedo-români, pentru care scop s'a ales în comitetul de 3 pentru organizarea monomului, studentul macedo-român C. Naum.

În vederea acestei sărbări, studenții macedo-români s'au întrunit Joi, 30 Aprilie v. c., în localul societății de cultură macedo-română.

Cu această ocazie Liga va oferi studenților transilvăneni și macedoneni două drapele comemorative.

Societatea de cultură macedo-română deasemenea va lua parte la marele meeting național, pentru care Vineri va convoca comitetul spre a lua deciziuni în vederea acestei sărbări.

Întreagă colonia armânească din București a fost invitată de societate spre a lua parte. Deasemenea societatea "Ajutorul" din Constanța (macedo-albaneză) va trimite delegați.

Societatea albaneză "Dituria", va lua parte la 3/15 Maiu, alături cu societatea macedo-română.

Cum vedem, aniversarea anului 1848 e sărbătorită de toată suflarea românească de pretutindeni prin reprezentanții ei.

Societatea macedo-română. Ni-se scrie: Produsul balului dat de societatea de cultură macedo-română la 24 Martie trecut este de 5826 lei, din care se scad cheltuielile 1444, rămînd venit net 4382, cu care societatea a cumpărat bunuri fonciare rurale, depunîndu-le la cassa de depuneri și consumațiuni cu recepția nr. 21798, până-ce va strînge și alte fonduri spre a clădi o școală model la Tirnova-Magaroia (Macedonia). Secretar C. I. Ghiaba.

Bicicliul și inima. Un reamit medic dela clinica din Berlia a ținut de curînd o conferință despre funcționarea inimii la bicicliști. Între altele spune, că biciclairea are mare efect asupra circulației sîngelui cît și asupra inimii. Experiențele — zice conferențiarul — dovedesc, că prin biciclaire, slăbesc nervii inimii și se paralizează, de unde urmează apoi desele casuri de moarte repentine a bicicliștilor, și cari arată, că acest sport sforțează funcționarea inimii. În decursul biciclaiei circulația sîngelui devine foarte vehementă și ia în considerare prea mult forța inimii. Nici o forță a corpului nu-i așa de stricicioasă ca biciclairea, de oare-ce bicicliștii nu observă în ce măsură i-s'a oboșit și slăbit forța inimii. Cele mai multe boale de inimă le au bicicliștii.

Răscala din Cuba pe scenă. Un director de teatru cu spirit a reprezentat în teatru sen o piesă teatrală "José de Vergara". Piesa e un adevărat spectacol actual, subiectul fiind luat din răboiul ispano-american. — Oportunist director!

Distincțiune preînaltă. Edmund Mauhaier, mare comerciant de sîminte în Budapesta, căruia i-s'a fost conferit de Maiestatea Sa împăratul Rusiei o decorație, a primit acum din partea Maiestății Sale Monarhului nostru titlul de lăfănt al curții c. și r.

ECONOMIE.

Revistă economică.

(Urmare).

"Steaua Română", societate anonimă pentru exploatarea petrolului în România dă mult de gîndit așa numitei "Banca maghiară industrială și comercială" din Budapesta. Știe că această bancă și-a plasat partea cea mai mare s capitalului sale în acțiunile societății "Steaua Română".

Ungurii strigă, acum că banca se ajute industria maghiară, căci doar' pentru acest scop s'a înființat. În România se vede, că n'a putut alimenta dorul de câștig al a ționarilor și cu atât mai puțin a putut face servicii "naționale", pentru aceea acum se năusește din toate puterile se vîndă acțiunile dela "Steaua Română".

Acum strigă Maghiarii să vină banca din România, dar' când s'a lăsat cu "bunătațile" ei și în România, saftau "cuceritorii" în nădejdea, că "ideea lor" are pioneri și în țara "Ligei".

În curînd o să o pătească tot așa de bine și cu renumitul lor "muzeu comercial unguresc" reprezentat prin neaoșul "Fehér & Co." etablat în strada Carageorgevici din București.

Calcularea obligatoare în coroane. Se scrie din Viena, că deodată cu înaintarea proiectelor de lege pentru pactul economic se va pune în desbatere și proiectul despre calcularea obligatoare în coroane. Această calculare e fixată în proiect cu 1 Ianuarie 1899. Se înțelege, că fixarea acestui timp amău atunci va avea valoare, dacă în ambele parlamente se vor primi toate proiectele pactului economic. (Va urma).

Mai nou.

Husarii în Blaj.

— Telegrama corespondentului nostru. —

Blaj, 13 Maiu n.

Măsurile de terorism anunțate înainte se pun deja în aplicare. Pe lângă mulțimea de gendarmi a sosit aici un escadron de husari. Miliția pedestră este așteptată pe mîne.

Tribuna Literară.

Informațiuni.

Vieța Sfinților. A apărut: Vieța Sfinților de Tit Bud, paroh gr.-cat., vicarul Maramureșului etc.... Gherla, 1897. Cu permisiunea preaveneratului ordinariat din Gherla. Un volum mare, 4° 416 pag. Preț 6 coroane.

Judecata lui Ghenadie. Celebra și trista chestiune a Metropolitului Ghenadie are o literatură întreagă. Acum a mai apărut una în tipografia "Epoca" din București (Strada Clemenței 3) "Judecata și judecătoria Metropolitului-Primat Ghenadie", de Baba-Novac. În frunte poartă portretul fostului Metropolit-Primat Ghenadie. E o carte voluminoasă, de 264 pag. format mare 8° și costă 5 lei.

Imnuri și Ode. Cetim în Gazeta: în institutul pe acții "Tipografia" din Sibiu a apărut: *Imnuri și Ode*, dedicate Excelenței Sale Dr. Victor Mihályi de Apșa, cu prilejul sărbătorilor aranjate în Blaj la instalarea sa ca arhiepiscop și metropolit în 1895, de Emil Sabo. Conține portretul Excelenței Sale și zece imnuri și ode diferite, cari parte au fost cântate, parte declamate cu ocaziunea sărbătorilor instalării.

Filotea. A apărut în limba română: "Filotea, sau introducerea la viața pie", de S-tul Francisc de Sales, principe și episcop de Geneva. Tradusă în limba română de Damian Elie Doamna, ieromonah basilitan gr.-cat. al mănăstirii Preasfânta Treime din Blaj. — Cartea, care poartă clausula aprobării consistoriului metropolitan din Blaj, e dedicată de traducător Excelenței Sale metropolitului Mihályi. Are 302 pag. tipărite elegant, în cadre roșii.

Bibliografie.

VOCI DIN PRESĂ

despre

CASTELUL DIN CARPAȚI.

Patria.

Volumul acesta, care se extinde pe 255 pagini octav mare tipărit pe hîrtie fină și cu litere elegante cuprinzînd nu mai puțin decît 25 ilustrațiuni interesante, merită de a face parte din biblioteca fiecărui Român. Dl Dr. Dăianu în prefața sa caracterizează foarte nimerit prezentul roman cu următoarele cuvinte: "calitățile, cum se pot observa și în "Castelul din Carpați" sînt invențiunile pentru a varia și dramatiza subiectele, observațiunea morală, fondul instructiv științific, care ție intruni plăcutul cu folositorul, și spiritual logic, care potrivește personajele la situațiunile lor și le menține caracterul lor propriu în tot decursul povestirii. Firul acestor povestiri țese ciudățenii de cele mai minunate, creațiuni ale celei mai vii fantasii, pe care le urmărești cu încordare deosebită și cu o curiozitate de nelvinis. Ele însă nu părăsesc fondul realității sau cel puțin al probabilității și la sfîrșit, ori mai curînd, găsești minunilor o deslegare firească prin vre-o regulă de fizică, chemii ori matematice".

Gazeta Transilvaniei.

"Romanul pe care-l anunțăm aci, este unul dintre cele mai interesante și de valoare totodată. ...pentru noi mai ales este cu atât mai interesant, fiindcă se petrece în Ardeal, între Români, și pe lângă părțile lui instructive, mai este și moral. Opul e tipărit frumos".

Musică. Au apărut în edițiune litografiată 4 piese musicale aranjate pentru cor mic de dl Val. Magdu: "Iorghina", cîntec popular de prin părțile ungurene și băntăre (evintet); "Dorule o dorule", cîntec popular de sub podgoriile aradene (evintet); "Nuac", pe melodia dansului "Pe picior" din Bănat (sextet) și "Foate verde trîpice" cîntec popular de pe șesul Bîrsei (evintet). Se află de vînzare la autor în Arad. Prețul unei piese — 25 cr., toate 4 costă 80 cr., plus 5 cr. porto.

"ENCICLOPEDIA ROMÂNĂ"

editată sub auspiciile și din însărcinarea "Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român"

Dr. Corneliu Diaconovich, prim-secretarul "Asociațiunii".

Fascicolul VII. (pag. 568—664), care cuprinde articolele Brandywine Creek—Călărași este fără îndoială cel mai interesant dintre toate câte au apărut pînă-acum din această mare și valoroasă publicațiune. În acest fascicol se termină litera B și se cuprind și vre-o 400 articole cu inițiala C. Mai multe subiecte de interes special românesc sînt tratate pe larg și cu îngrijire deosebită, s. e. în materie geografică: Brașov (A. Băresan), cu 2 ilustrațiuni (Bis. sf. Nicolae și gimn. rom.); Bucovina (Dr. Sbiara) un studiu de mare interes; București, cel mai mare articol dintre cele apărute pînă acum, lucrat de mai mulți autori și înzeștriat cu planul orașului și 8 ilustr. foarte frumoase (Cal. Victoriei Boulevard, Biserici etc.). Budapesta; Bugaria (Buzoian); Bazou cu 5 tablouri (Episcopie, Măn. Banul, Liceul, Șc. primară, Spitalul); Căciulata (Dr. Vuia); Calafat; Călărași etc. Dintre articolele biografice amintim: Brătianu, Bredicean, Brialmont, Budai, Badiștean, Bum-bac, Burada, Bursan, Butean, Buzescu, Caian, etc.; apoi în materie de istorie: Breșle (Floru), Brodnici (Oaciul), Bufani (Traila); Bunievați (Trif) și în fine din alte ramuri: Budget (Robin), Bunuri (Filitti), Byron (Străjan), Broaște cu 2 ilustrațiuni și Bryzoari cu 1 ilustr. (Dr. Leon), Bumbac, Cacao, Cafea, toate ilustrate, etc.

"Encicl. Rom." apare în 30 fasc. de câte 100 pagini cu numeroase ilustrațiuni și harte și se prenumără la editorul W. Krafft în Sibiu, ori prin librării (pentru România deposit general la Storck & Müller, București) cu prețul de 1 fl. — (răsp. 2 lei 50 b.), care este a se achita anticipativ pentru cel puțin 10 fasc.

"Liga Română" despre

"Luptele Românilor".

"Liga Română" scrie următoarele despre broșura noastră "Luptele Românilor":

"Tribuna" din Sibiu a avut buna idee de a scoate în broșură "Luptele Românilor", o serie de articole publicate în numerele sale de toamnă de dl Doctor Romanus.

Alte cărți, apărute pînă acum în chestia națională privesc mai mult actualitatea, pe când lucrarea dlui Romanus înfrățisează într-un breviar trecutul acestor lupte combinându-l cu actualitatea.

Sub raportul acesta, ea vine oarecum să completească tot ce s'a scris în chestia națională de vre-o 7—8 ani încoace. În această residă nota cea mai bună și mai înaltă a cărții.

Deosebit autorul, pentru a o face pe cât se poate mai accesibilă a avut grije de a o feri de ori-ce balast plictisitor și a-i da o limbă aleasă. Așa, că expunerea întregă nu e numai succintă, fidelă și clară, dar' ea devine și atractivă.

Aceste calități noue vor face de siguri ca lucrarea dlui Romanus se fie prețuită pretutindenea. Mai ales însă în România, unde trecutul chestiei transilvane e foarte puțin cunoscut. De aceea o și recomandăm cu toată convingerea și căldura, ca pe unica carte cu darul de a introduce pe cetitor mai comod în deplina cunoaștere a chestiei naționale.

Cronica anului 1848. "Gazeta Transilvaniei" arie: În editura societății pe acțiuni "Tipografia" din Sibiu a apărut "Cronica anului 1848", — notițe istorice și culturale de acum cîincizeci de ani. Adunate și ordinate de Dr. E. Dăianu. Retipărire din "Tribuna". Preț 30 cr. — Autorul, dl Dr. E. Dăianu, intenționează să scoată o serie întreagă de asemenea broșuri, cari vor apăre în fiecare lună, formînd cu timpul un volum. "Menirea acestei cronice — zice autorul — este a nu lăsa resărite prin numeri de ziare niște notițe istorice și culturale dela 1848, cari pot fi de oare-care folos".

Sosiți în Sibiu.

În 13 Maiu n. 1898.

Hotel "Împăratul Romanilor": Exc. Sa loc.-mare-șai-campestru contele Paar Aiers, inspector general de cavalerie, de Korda, vice-colonel, din Viena; Dr. Isaac, avocat din Sebeșul-săse; Szanto, oficial, Dobroics, Spiner, ingineri, Samek, Lobstein, din Budapesta, Baker din Londra, Malknecht din Meran, Wavrecska, Habiger, Gál, Müller, din Viena, comercianți. Hotel "Neurhnen": Philipp, medic de ștab sup. din Lemberg; Eperics, locotenent din Ibașfalén; Sorger, olerogier din Odorheiu-săse; Contesa Boidos, Dr. Florenco, Moskovits, Szalay, din Budapesta, Schmidek din Czeegléd, Spitz din Viena, comercianți. Hotel "Meltzer": Roman din Mediaș, Most, privatieri, Altstätt, comerciant, din Gherla; Lechner, din Budapesta Fridrig din Cui, voiajori; Micu, preot; Müller, pălărier din Făgăraș; Hamerli, fabricant de mănuși din Cinci-biserici.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 11 Maiu n. 1898

Stimule	Qualitate per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.	Stimule	Qualitate per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.
Grâu	75	76	Grâu	75	76
Băntăre vechi	75	76	Grâu dela Tisa	75	76
Grâu dela Tisa	75	76	Grâu "Pasta"	75	76
Grâu "Pasta"	75	76	Grâu de Alba-Reg.	75	76
Grâu de Alba-Reg.	75	76	"Bacica"	75	76
"Bacica"	75	76	Grâu ung. de Nord.	75	76
Grâu ung. de Nord.	75	76			

Stimule	Qualitate per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.	Stimule	Qualitate per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.
Săcară	70-72	10,70	Grâu	75	76
Ors	60-62	6,75	"Cucurus"	75	76
"de mureș"	62-64	7,75	"Ovis"	75	76
"de vînzare"	64-66	7,75	"Cucurus"	75	76
"de bera"	39-41	7,70	"Ovis"	75	76
"Cucurus (porumb)"	77-79	6,20	"Cucurus"	75	76
"de vînzare"	77-79	6,20	"Ovis"	75	76
"de vînzare"	77-79	6,20	"Cucurus"	75	76
"de vînzare"	77-79	6,20	"Ovis"	75	76

Stimule	Qualitate per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.	Stimule	Qualitate per 100 chilogr.	Prețul per 100 chilogr.
Grâu	75	76	Grâu	75	76
"Cucurus"	75	76	"Cucurus"	75	76
"Ovis"	75	76	"Ovis"	75	76
"Cucurus"	75	76	"Ovis"	75	76
"Ovis"	75	76	"Cucurus"	75	76
"Cucurus"	75	76	"Ovis"	75	76
"Ovis"	75	76	"Cucurus"	75	76
"Cucurus"	75	76	"Ovis"	75	76
"Ovis"	75	76	"Cucurus"	75	76

Cursul pieței din Sibiu.

Din 13 Maiu n. 1898.

Hărtie-monetă română	Cump.	9,49	vînd.	9,56
Lire turcești				
Imperiali (15 R ^o aur)		19,--		19,20
Ruble rusești 100 a		126,75		127,75
Galbeni		5,60		5,66
Napoleon-d'ori		9,52		9,57
100 Marce germane		58,45		58,80
Livre sterling		11,90		12,10

Bursa de Budapesta.

Din 11 Maiu n. 1898.

Renta de aur ung. 6%				
" ung. val. cor. 4%				
Imprumutul câilor ferate ung.		100,25		121,50
Amortizarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)		122,50		122,50
Amortizarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)		102,--		98,--
Bonuri rurale ung.		98,--		99,--
Obligațiunile desp. regalilor		101,50		166,--
Imprumut cu premiu ung.		166,--		140,--
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin		102,60		102,25
Renta de hărtie austriacă		102,60		123,50
" de argint austriacă		123,50		160,25
Losuri austriace din 1860		160,25		955,--
Acțiunile băncii austro-ungare		955,--		102,--
" de credit ung.		102,--		5,69
" de credit austr.		5,69		5,66
Scrișuri fonciare ale institutului de credit și economii "Albina"		5,66		9,55
Argintul		9,55		58,87
Galbeni împărătești		58,87		120,85
Napoleon-d'ori		120,85		
Mărci 100 imp. germane				
London 10 Livres sterlingi				

Bursa de Viena.

Din 11 Maiu n. 1898.

Renta de aur 6%				
" ung. val. cor. 4%				
Imprumutul câilor ferate ung.		100,25		121,50
Amortizarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (I-a emisiune)		122,50		122,50
Amortizarea datoriei câilor ferate de Ost ung. (II-a emisiune)		102,--		98,--
Bonuri rurale ung.		98,--		99,--
Obligațiunile desp. regalilor		101,50		166,

Oroloage de turn

Distinsă cu medalia de argint a societății industriale și numeroase alte distincțiuni dela expoziții.

pentru stațiuni de tren, căsărmi, primării, hotelurile și alte edificii publice, precum și **oroloage electrice**, face fabrica de oroloage succesorii lui

Karl L. Mayer, Johann Müller,

Budapesta, strada Kazinczy nr. 3.

Lista prețurilor, ilustrată, franco.

Doriți se eetiți

un interesant Roman?

Vi-se recomandă

„Castelul din Carpați“

— Roman din viața poporului românesc din Ardeal. —

de

Jules Verne.

Premiat de „Academia franceză“.

Traducere, — unica autorizată de editorul proprietar francez — făcută de

Victor Onișor.

Acest volum apărut tocmai acum, are 255+XII. pagini, în octav mare, de o eleganță rară la cărțile românești, și este împodobit cu

26 ilustrațiuni

admirabile, executate după **oliseuri din Paris.**

Prețul:

Edițiunea populară: 80 cr. + 5 cr. porto postal.

Edițiunea de lux: 1 fl. 20 cr. + 10 cr. porto.

Edițiunea de lux compactat: 2 fl. + 10 cr. porto.

Cel mai potrivit cadou e un „Castel“.

A se adresa direct la

Librăria „Tipografia“, soc. pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăcii nr. 15.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare

Călimdarul „Lumea ilustrată“

pe anul 1898

cu un bogat cuprins, cu prețul de 70 cr., (cu porto postal 75 cr.).

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu

Strada Poplăcii Nr. 15.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus de 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. Păcălă și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. Teiu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. Colăcăritul. Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. Îndrăgășul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. Băstășul de mamă. Legendă populară din giurul Născăduului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. Bunica de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarnik. Un exemplar cu prețul redus de 1 fl. sau 8 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. Din bătrâni. Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. Pe pământul Turcului de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. Căldărușă cu trei picioare. Poveste franceză de Eleonora Tănăsescu, după A. Gennevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. Cenușoara. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. Un pețitor îndrăgășit. Novă de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. Prietenul meu Vântură-Teard. Din poveștile californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
22. Păcălă și Tândală. Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. Strigoaica. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. Draga mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. Vecinii. Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. Păcălă în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. Sgarăitul. Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. Lumea proșilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. Născăritul. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. Dina împărăteasă și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineanu“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. Un idil în Roseni. Novă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
36. Baba iadului. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antoniu Ghislan-zoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. Posacul bun de inimă. Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. Mica Fadetă. De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. Rusalin pcurarul. Poveste de Nicolae Trimbițoiu. Un exemplar 22 cr. 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. Clara Milici. Novă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
47. O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire a cărților și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

„Tipografia“, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

C. KLEMT,

fabrică de jaluși

Braunau în Boemia

recomandă noile sale jaluși, ru-
lete și obloane de lemn, de 6 ori
premiat. [1045] 3-5

Preț-curenturi gratis.

Agenți

pentru mușterii privați se caută pretutindenea.

Două cărți folositoare

pentru țăranul român

au apărut tocmai și se află de vânzare în
librăria „Tipografia“, societate pe acțiuni,
Sibiu, strada Poplăcii 15:

INDREPTAR PRACTIC

în

ECONOMIA RURALĂ

compus de

cel 12 preoți întemnițați în Cluj.

Prețul 1 fl. v. a.

COMASĂRILE

de

Elia Dopp.

Prețul 40 cr. v. a.

Pentru porto postal câte 5 cr. mai mult.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Însoțirile de credit

împreunate cu

Însoțiri de consum, de vânzare, de vânzări, de lăp-
tării etc. și Instrucțiunile trebuincioase.

Îndreptare practică

pentru

înfăințarea și conducerea de astfel de însoțiri

de

F. W. RAIFFEISEN.

Edițiunea a V-a.

Traducere autorizată de

Dr. Aurel Brote,

directorul băncii gen. de asigurare m. „Transilvania“

EDITURA

„Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibului“.

(280 pagini mari).

Cartea costă 80 cr. (cu porto postal 90 cr.
recomandată 1 fl.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia“,

soc. pe acțiuni în Sibiu.

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

și

Alexandru Sterca Șuluțiu.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat,
pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite
tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 25 cr.

Librăria „Tipografia“,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

„Istoria Transilvaniei“

de

George Barițiu.

Monumentalul op al regretatului nostru isto-
ric: „Părți alese din istoria Transilvaniei pe
200 ani din urmă“, se poate procura de acum

cu preț redus!

Volumul I.

broș. în loc de fl. 4.20 numai cu fl. 2.50, leg. fl. 3.30.

Volumul II.

broș. în loc de fl. 4. — numai cu fl. 2. —, leg. fl. 2.80.

Volumul III.

broș. în loc de fl. 2.80 numai cu fl. 2. —, leg. fl. 2.80.

Opul întreg:

broș. în 3 vol. în loc de fl. 11. — numai cu fl. 6.50 — plus
florini și cincizeci cr. v. a., leg. fl. 8.60.

Aceasta carte n'ar fi iertat să lipsească din
casa nici unui bun Român.

La Librăria „Tipografie“, soc. pe acțiuni în Sibiu,

să află de vânzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain“

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tânăr“ de Aloisius Melcher.
Partea I. și II. 2 volume mari cu prețul redus de . . . . . 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte“, adică considerațiuni asupra maxi-
melor eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților
spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. . . . . fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc“, narațiuni de Bolanden (45 pag.) . . . . . fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Toate scrierile

profesorului Dr. Weigand despre Români

se găsesc de vânzare la „Librăria“ noastră cu prețurile originale. Astfel:

1. „Die Aromunen“, (Macedo-Români).
Vol. I. „Land und Leute“, cuprinde descrierea călătoriei profesorului Weigand
pe la Români din Macedonia, interesantă pentru ori-care Român, care se inte-
resează de frații sei. O lectură atrăgătoare și pentru neșpecialiști. Volumul
de 334 pag., cu 9 ilustrațiuni frumoase și cea mai perfectă carte etnografică
costă . . . . . fl. 6.20
- Vol. II. (Volksliteratur), cuprinde literatura populară, versuri și povești, cu
traducerea germană și un lexicon, 386 pag., costă . . . . . fl. 5.—
2. „Vlach-Meglen“, o cercetare etnografică-filologică; volum de 80 pag., 4 cu
ilustrațiuni, fototipie, costă . . . . . fl. 2.25
3. „Die Sprache der Olympo-Wallachen“, cu o introducere despre popor, volum de
144 pag., costă . . . . . fl. 1.85
4. „Raportele anuale despre seminarul filologiei române din Lipsca“, conținând
lucrările d-lui profesor Weigand și ale elevilor sei despre Români:
„Primul raport“, (1894) de 157 pag. costă . . . . . fl. 1.85
„Al doilea raport“, (1895) de 224 pag. costă 2.80
„Al treilea raport“, (1896) de 332 pag. costă 3.80

Cartea de sub nrul 1, vol. I. e pentru toți Românii inteligenți; celelalte se reco-
mandă bărbăților de specialitate. Toate sunt scrise de sine înțeles, în limba germană.

Librăria „Tipografie“, societate pe acțiuni.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Novitate!

Cadou

ocasional!

LIMBA FLORILOR.

— De amor și amicitie. —

Simbolica naturală a celor mai favorite
flori, compusă după explicările orientalilor

de

Un amoresat.

Acest volum, în format dragălaș (32°) imprimat pe
hârtie velină, în două culori, negru și albastru,
elegant compactat în lux, este

cadou potrivit

pentru tinerime, mai ales pentru fete.

În legătură de pânză colorată, tabla titlului imprimată cu aur.

Prețul unui exemplar 50 cr. = 1.50 lei.

Pentru tipar responsabil: Iosif